

TIC- Synagoga- cestičkou na židovský hřbitov , zámek, klášter, Tovární

B)Trasa 2,6 km – 46 min

Vycházíme od TIC směrem na západ (od kostela dolů) podél měšťanských domů.

Jedním z měšťanských domů je v současnosti drogerie. Původní majitel (1688 -Pavel Čermák) také vlastnil grunt v Jezeřanech a hospodu vedle staré radnice, která byla zbourána kvůli novému kostelu.

Masarykovo nám.4 je v současnosti zdravotní středisko. Vznik domu (pouze jeho přízemí) někdy před rokem 1680.Nyní krásně opraveno.

Hotel Vinum coeli: první zprávy o této budově jsou z roku 1597. Dům prochází rozsáhlými pozdně renesančními úpravami – pozůstatkem je jádro domu, tedy centrální síň a světnice v přízemí. Na fasádě torzo reprezentativního kamenného portálu, v centru se nalézají erby Jurmana z Krásenska, v té době na Maršovicích a svobodném dvoře v Mělčanech, a jeho ženy Barbory Bítovské ze Slavíkovíc. Dům sloužil již před r.1711 jako hostinec.

Přicházíme na autobusové nádraží. Nad nádražím se nachází židovská synagoga.

Synagoga, samostatně stojící budova přibližně uprostřed čtvrti, byla postavena v letech 1652-1656 v raně barokním slohu s tradičním dispozičním řešením. V r.1851 byl přistaven jižní trakt s ženskou galerií a pavlačovým ochozem. Pozornost poutá hlavní portál s mělce tesaným reliéfem. Stěny interiéru sálu pokrývá, podobně jako v dalších moravských synagogách, cenná barokní výmalba s hebrejskými a liturgickými texty. Od 2. světové války sloužila budova ke skladování, v letech 1988 až 2004 prošla komplexní památkovou obnovou. Od 2. září 2004 slouží kulturně-společenskému účelu města. Návštěvník uvnitř nalezne stálou muzejní expozici věnovanou historii a památkám židovské obce. Synagogu obcházíme zleva. Pokračujeme vlevo ulicí Bezručovou, cestičkou vpravo vycházíme na kopec. Zde na ulici Trboušanské pokračujeme vpravo k židovskému hřbitovu.

Nový **hřbitov** si Židé založili v r. 1680 ve svahu nad ghettem.

Původní přístup byl od severu pěšinou z ghetta, dnes z Trboušanské ulice od jihu. Pozemek přibližně čtyřúhelníkového tvaru je ohrazen masivní kamennou zdí. Na ploše se v nepravidelných řadách nalézá kolem 1300 náhrobních kamenů, též barokního a klasicistního typu, z nichž nejstarší dochovaný pochází z r.1688. Věčný spánek zde s krásným pohledem do údolí a na městečko sní řada významných osobností v čele s učenými rabíny. Pokocháme se krásným výhledem na Kounice i okolí a na novém informačním panelu prohlédneme všechny viditelné objekty. Vracíme se Trboušanskou ulicí zpět do města. Mijíme vpravo ležící Hrad-zámek.

Předchůdcem zámku byl gotický hrad ze 14. století, který nechali vybudovat členové řádu premonstrátského z kláštera. Hrad připadl počátkem 16. století králi Ferdinandu I., který jej v roce 1537 prodal místokancléři Českého království. Tím byl Jiří Žabka z Limberka. Nový majitel se záhy rozhodl sídlo přestavět na renesanční zámek, a to citlivou formou při zachování původního rázu základních

stavebních prvků hradu. K dalším stavebním úpravám ve stylu vrcholné renesance na počátku 17. století došlo za nových majitelů zámku – Drnovských z Drnovic. Drnovští se ovšem aktivně podíleli na povstání Českých stavů a po bitvě na Bílé hoře v roce 1622 byl zámek Dolní Kounice zkonfiskován. Od královské komory jej pak zakoupili Dietrichsteinové. Ti ale zámek neobývali a ten sloužil pouze jako správní budova zdejšího panství. Dalšími majiteli kounického zámku byli Herbersteinové a po pozemkové reformě v roce 1927 připadl Emilu Tomcovi, pak městskému tajemníkovi Karlu Rubešovi, a nakonec jej vlastnil od konce druhé světové války Václav Edel. V roce 1948 se jeho spolumajitelem stal Státní statek Dolní Kounice a teprve v roce 1974 byl celý zámek kompletně zestátněn. Zámek Dolní Kounice spravuje od roku 1974 Státní podnik památkové péče a ochrany přírody v Brně a od roku 1986 již spadl pod Státní vědeckou knihovnu v Brně (dnešní Moravskou zemskou knihovnu).

V roce 1992 byl zámek navrácen v rámci restitucí rodině Edlů která jej ihned odprodala brněnské firmě L.V.P. V roce 2006 započala rozsáhlá rekonstrukce celého zanedbaného objektu.

Dnes je zámek částečně přístupný veřejnosti, jsou zde k vidění i přes značné necitlivé stavební úpravy z 20. století některé významné historické skvosty, např. Žabkovo schodiště. Prohlídky zámku probíhají s průvodcem a pořádají se zde i některé společenské a kulturní akce.

Cestou do města přicházíme k první odbočce vpravo – Růžové ulici. Tou se dáme dolů a napravo následně přicházíme ke klášteru Rosa coeli.

Růže nebeská-nejznámější a nejméně významnější historická památka města – rozsáhlá a svým způsobem ojedinělá zřícenina **premonstrátského kláštera „Rosa coeli“** (Růže nebeská čteme Rosa céli). Písemná zmínka pochází z roku 1181, kdy Vilém z Pulína zakládá v Dolních Kounicích klášter premonstrátek. Klášter postupně rozšiřuje svou moc a

panství, dostává se mu ochrany samotného papeže i českých panovníků. Díky tomu získávají Dolní Kounice postupně charakter města. Za vlády Karla IV. dochází k velkolepé přestavbě kláštera „Rosa coeli“ v gotickém slohu. Během husitských válek byl však vypálen. Přesto se z těchto pohrom vzpamatoval a řádový život byl obnoven a trval až do roku 1527. Strahovští premonstráti měli dobrou vůli jej znovu vzkřísit k životu, avšak po požáru v roce 1703 jej ponechali vlastnímu osudu. Panství i s klášterním hradem, postaveným na přelomu 13. století, získal král Ferdinand Habsburský. Ten jej nejprve zastavil a pak dědičně prodal svému místokancléři Jiřímu Žabkovi z Limberka. Právě za Žabky nastává pro Dolní Kounice období značného rozmachu. V současnosti je areál kláštera zpřístupněn a využíván pro kulturní účely. Pro své kouzlo a architektonickou hodnotu je vyhledávaným cílem turistů.

Vracíme se zpět od kláštera a pokračujeme Tovární ulicí na západ do města.

Na Tovární ulici se nachází několik pěkných měšťanských domů.

Jeden z nejstarších domů-Tovární ulice čp.7 (čp.125) Stará pošta. Renesanční jádro, průjezd do dvora, dláždění je původní. Ve dvoře byly kůlny pro dostavníky. Letopočet 1578. Průjezd je přístupný portálem s půlkruhovitým záklenkem v něm klenák s rolwerkovým štítem obsahující reliéf-korbel a na bocích letopočty 1578 a 1800.

Tovární 1 Knihovna, do roku 1945 městský úřad. Renesanční dům, později přebudovaný. Dům byl do roku 1945 i sídlo VB. Do roku 1949 tu byla i knihařská dílna Josefa Svobody a jeho syna Jindřicha – uměleckého knihvazače. V domě bydlel i Jaroslav Skryja viz pamětní deska.

Masarykovo nám. 129/20

Nová Římskokatolická fara byla v sedmnáctém století přestěhována do domu Masarykovo nám.č.129 a svému účelu slouží dodnes. Volně stojící jednopatrová budova. V přízemí placky mezi pasy, v patře rovné stropy. Uliční průčelí člení kordonová římsa.

Přicházíme zpět k TIC Dolní Kounice a končí naše procházka. Krásné prostředí Dolních Kounic i kouzelný výhled na malebné městečko s historickými památkami jistě splnilo Vaše očekávání.

4.5.2020 Krmelová opraveno 27.1.2021

